

Conferència Cercle d'Economia
Programa econòmic dels candidats a cap de Govern

19/02/01

Sr. Jordi Mas
President del partit Centre Demòcrata Andorrà

Moltes gràcies.

Be, el partit demòcrata considera, i penso que molts de vosaltres també, de que Andorra avui es troba amb una cruïlla important en el seu camí, on ha de decidir el seu futur. Una cruïlla important per que estem davant de uns aspectes econòmics essencials que condicionaran ben segur el futur de Andorra com a país i de tots els ciutadans que vivim i treballem en aquest país.

El partit demòcrata des de la base d'àmbit general de l'economia emfatitzem tres punts essencials i que penso que tenen una importància cabdal per al futur de aquest país. El primer és en potenciar l'iniciativa empresarial dintre de Andorra, potenciar l'iniciativa empresarial per poder crear el teixit productiu necessari al nostre país per poder crear llocs de treballs per els joves que els tenim avui en estudis i que en el dia de demà seran persones que portaran la vida econòmica del país i per tant hem de poder crear aquest ambient de treball i d'empresa, nosaltres proposem una direcció del desenvolupament econòmic per poder orientar tot aquest sector als joves empresaris que vulguin entrar en el teixit productiu del país i que vulguin encetar un procés, i que vulguin participar en aquest proses de modernització. Això com a caràcter general. La cruïlla que ens trobem davant, ja s'ha comentat, estem davant de una negociació, o renegociació diria jo amb la Unió Europea que és la renegociació de l'any noranta, penso que, i el partit demòcrata pensem que aquest renegociació s'ha d'enfocar sobre la base de l'ampliació de l'acord comercial actualment vigent en el sector serveis, és important per el nostre potencial empresarial en aquest aspecte per poder donar i poder treballar a l'exterior de Andorra amb unes condicions.

Efectivament això ens pertocarà i ens aportarà modificacions dins del nostre propi sistema, nosaltres basem essencialment el nostre programa fiscal amb una situació, be amb una mesura jo diria de seny, una mesura de reflexió per que aquestes coses no és poden emprendre ràpidament, segur que hi haurà pressió de tots costats però penso que hem de tenir la serenitat per poder reflexionar i per poder plantejar. No fa pas gaire, també un eminent en aquest mateix cercle, hem sembla que donava aquesta idea de que les coses s'han de fer reflexivament i pausadament.

En aspectes exteriors jo entenc i així ho diem en el partit demòcrata de que la ampliació en els serveis pot comportar també algun canvi en la nostra previsió fiscal, nosaltres entenem que aquestes negociacions que ens poden venir imposades o d'alguna manera, poder marcades des de la Unió Europea tenen una connotació fins a cert punt negociable i quan dic negociable és per que entenem que la Unió Europees, es a dir, "aprieta" però no ofega i això tenim l'exemple amb els seus propis països membres tenen situacions fiscals diferents els mateixos països comunitaris o be àrees de els mateixos països comunitaris, a més nosaltres penso que hem de tenir la fermesa i valentia i la responsabilitat de negociar aquests acords preservant la nostra identitat al màxim, intentant que aquesta negociació sigui beneficiosa per el futur del nostre país i en base a això jo penso que, i el partit demòcrata així ho proposa necessitem un consens ampli de totes les forces polítiques per que puguem sortir a Europa de una sola veu, que no donem una sensació de divisió per que, amb una sensació de divisió efectivament, hauríem problemes per poder fer passar un missatge intern i podrem tenir problemes a l'hora de marcar posicions fermes i també tindria problemes per que efectivament a l'altre costat de la taula hi haurà un negociador amb un pes específic enorme important i per tant la defensa dels nostres interessos no més la hem de fer nosaltres i no ens la faran els demés. Aquesta pressió fiscal ve condicionada, i nosaltres ho marquem amb una etapa impositiva amb el fet de poder desenvolupar i implicar algun tipus de impost indirecte, es a dir, donar èmfasi amb el màxim desenvolupament de tot tipus de impostos indirectes que avui tenim i altres que manquen i que ja hi ha prou informes que poden determinar això, en funció de aquestes necessitats jo penso

que també s'hauria d'estudiar i així ho proposem en el partit demòcrata, en aquesta mateixa legislatura l'estudi per formar o seure les bases essencials per poder passar a totes aquestes imposicions directes amb un IVA generalitzat amb lo qual anul·laria moltes de les altres, això ens pot donar una situació econòmica estable, en aquest àmbit de imposició indirecta també és important per nosaltres una revisió dels impostos especials que avui estan a l'estat andorrà i també introduïm una figura que pot ser determinada de tipus de ecotaxa que poden anar a condicionar, no és una taxa realment sobre el tema mediambiental jo penso que Andorra fa esforços importants i ha de fer encara més sobre el tractament de residus, sobre la depuració de les aigües, sobretot el que representa al tema mediambiental o les proteccions de la natura per nosaltres és essencial i és essencial en primer lloc per que nosaltres hi vivim en aquest país i per tant ens agrada aquest país tingui les millors condicions però també és essencial perquè Andorra és un país turístic i tenen una repercussió important, i el millor actiu que tenen com a promoció de país és el seu medi natural, per tant, aquí penso que hem de fer un esforç considerable i important. El nivell de necessitat de la fiscalitat, també be condicionada per la necessitat de la inversió en infraestructures per lo tant les infraestructures és un capítol important en aquest àmbit, i fixar unes prioritats i unes necessitats reals en la despesa de inversions amb infraestructures, això també representa, i també ens pot fixar el sostre i el nivell que podem anar "abarcant" en aquesta mesura de necessitat recaptatòria d'impostos directes, d'impostos, perdó, indirectes fins poder arribar, finalment si es que s'ha de arribar a un altre tipus de imposició però com que aquest tema pensem que el temps material no existeix amb una legislatura i estem davant d'una legislatura de quatre anys, estem plantejant programes per quatre anys, tenim el temps suficient per poder seure les bases de aquesta fiscalitat i per poder preparar l'esdevenidor de la propera legislatura o la darrera legislatura per poder determinar clarament les necessitats, hi ha un aspecte també important que voldria ressaltar dintre del tema de l'economia, es que adés parlàvem de les empreses i aquí en el moment en que es va fer el pla estratègic i ja s'ha comentat en aquesta taula es marcaven uns números de prioritats i es marcava una seria d'accions a portar a terme i a desenvolupar, jo penso que si podem recollir altra vegada l'esperit amb que es va realitzar aquell pla estratègic i posteriorment un pla d'accions però sobre tot l'esperit del pla estratègic adaptat a avui, per que efectivament ja deu fer casi be vuit anys que es va realitzar aquesta entonaria l'agilitat necessària per que la concertació entre tots els sectors econòmics del país son els que han de determinar el futur econòmic del país per tant en l'àmbit del consens que el partit demòcrata propugna en aquest aspecte penso que fora bo la recaptació de tots els interessos del sector empresarial i del teixit empresarial andorrà i del sentit social evident tots hem de participar per poder donar la sensació, o per poder donar no, millor dit la sensació, la realitat econòmica del país i la realitat que tots volem de cara al futur.

Un aspecte important i que també voldria ressaltar, s'ha parlat, i aquell economista prestigiós ho va dir a que, que hem d'anar paulatinament amb el tema dels impostos sabem que estem amb una moguda importantíssima amb Europa que tenim fins al 2003 pràcticament, o la Unió Europea te fins al 2003 per poder renegociar aquests temes d'imposició sobre el capital. Voldria aportar una reflexió a aquest fòrum amb un aspecte que Andorra va patir fa uns anys i això debuta poder les precipitacions que ens poden comportar aquestes negociacions, es a dir, efectivament es poden posar capitals, però hauríem de estar segurs i consecutius tal com diu Suïssa i com s'ha comentat de que tothom està a la mateixa línia per que si no evidentment marxaria tot. Això ens va passar si us recordeu el tema restitucions, també obteníem tots els països tercers va arribar un cert moment que es va "apretar", en que totes les restitucions havien de desaparèixer i el que si va desaparèixer va ser a Andorra però lo que no van desaparèixer van ser d'altres països tercers, per lo tant nosaltres convençuts de que això era per tothom igual ens hem quedat amb un element que ens ha comportat un perjudici en la economia del país, per lo tant és bo de que reflexionem i és bo de que no tinguem la presa i la pressió que () de la pressió que poden venir del exterior per poder arribar a acords negociadors en aquest aspecte. Globalment no esgotaria tampoc més el temps, per que pràcticament hem fet una mica de recurs, però penso que és important deixar clar els missatges, impostos indirectes, nosaltres si hem de basar tota aquesta, tot el desplegament de tot tipus de impostos indirectes hi ha un informe del fons monetari internacional a Govern des de l'any noranta-quatre, que desplega tota una sèrie de figures impositives i que ames a mes també valorava lo que representava per nosaltres però sobre tot també recaptem quan tinguem una necessitat de recursos, no haguem de posar impostos per posar impostos, per que després també tindrem molt capital i haurem, poder fer inversions que no son realment necessàries o prioritàries, es a dir, nosaltres supeditem realment, molt clarament lo que és la

necessitat de infraestructura bull dir inversió de infraestructures amb una necessitat recaptadora tot i modernitzant efectivament el marc fiscal tal i com hem dit. Be, després en el torn de preguntes en tot cas podríem parlar, però no m'allargo més, no més donar-vos les gràcies per haver-nos escoltat.